

[Morten Lange.]

det som sagt for ganske klart, at det er en støttelov for landbruget, og jeg håber, at loven må blive opfattet som sådan.

Jeg må indrømme, at som forslaget er formuleret, har jeg betænkeligheder ved, at det også indeholder paragraffer om et egentligt tilskud. Efter den gamle lov gik det op på et halvt hundrede procent, og det var jo et bravt tilskud; efter det nye er tilskuddet fastsat til 25 pct., og jeg må sige, at hvis det virkelig drejer sig om fornuftig grundforbedring, skulle et kontant tilskud fra statens side egentlig ikke være nødvendigt. Jeg håber, vi under en fornyet udvalgsbehandling kan få barberet lidt i tilskudsparagrafferne, for jeg synes egentlig, de er overflødige. Hvis et grundforbedringsarbejde er fornuftigt, kan det efter de første kapitler finansieres på overordentlig lemfældige vilkår, og det må være nok. Det skulle ikke være strengt nødvendigt med yderligere kontante tilskud.

Hvad derimod lovforslaget om finansiering af vandløbsregulering angår, var jeg ved første behandling adskilligt betænkelig ved det, og når jeg ikke var endnu mere betænkelig, skyldtes det, at jeg ikke dengang havde haft lejlighed til den omhyggelige gennemlæsning, som et udvalgsarbejde heldigvis byder på. Jo mere jeg har læst på dette lovforslag, jo mere er jeg blevet klar over, at det virkelig vil blive en ganske overordentlig uheldig lov, som vi meget snart må have til revision igen, idet jeg har en grusom angst for, at det vedtages i den form, hvori det foreligger. Vi må da meget snart have loven op igen, idet den indeholder en række principper, som i et moderne Danmark ikke er holdbare. De er fra en tid, hvor det var, jeg havde nær sagt en naturvane her i landet, at landbrugsmæssige interesser måtte have et absolut fortrin; men i dag har vi så mange interesser også ved anvendelsen af vor jord, vor hele landoverflade, at blot en vurdering af, om et bestemt projekt landbrugsmæssigt er i balance, ikke kan siges at være nogen antagelig baggrund for at gå videre med det; der er mange andre hensyn, der må tages.

Jeg havde håbet, at vi under udvalgsbehandlingen kunne være kommet et par beskedne skridt videre i den retning, men

landbrugsministeren har åbenbart ikke rigtig forstået, at der er ved at ske et tidehverv i en lang række ting her i landet. Jeg foreslog spagfærdigt, at det måske ville være fornuftigt, at en repræsentant for kulturministeriet eller, sagt på andet dansk, for naturfredningsinteresserne fik direkte indblik i, hvorledes disse forskellige projekter blev lagt til rette og rent teknisk kunne følge dem for eventuelt at udforme dem bedre og med en mere fornuftig hensyntagen til naturfredningsmæssige hensyn og naturinteresser, som jo i virkeligheden er vor generelle interesse.

Det kunne ikke lade sig gøre. Jeg fik den sædvanlige besked om, at fredningsmyndighederne skulle nok blive holdt orienteret, og jeg havde nær sagt: det ville jo blive en ret stor katastrofe, hvis de ikke blev det. Men det er helt klart, at en forsvarlig administration af denne lov kræver ikke alene bistand fra finansministeriet, fiskeriministeriet, ministeriet for offentlige arbejder samt landbrugsministeriet; det er også i høj grad nødvendigt, at det ministerium, der har ansvaret for, hvorledes landoverfladen bliver bevaret i en fornuftig form, får direkte indseende med det. Men selv denne beskedne koncession ville landbrugsministeren ikke give — jeg havde nær sagt: den blev brutalt afvist. Nu ligner det ikke landbrugsministeren at være brutal, men han gjorde i hvert fald det bedste han kunne for at se ud, som om han var det.

Man kigger videre på lovforslaget og finder ud af, at det i virkeligheden er et ganske vidtgående lovforslag, for hvis nogle lodsejere finder ud af, at de vil have gennemført et projekt, der radikalt ændrer forholdene i et område, er det eneste, de skal føre bevis for over for landbrugsministeren og over for landvindingsudvalget, at forslaget vil give en landbrugsmæssig gevinst. I lovforslagets § 6 er der ikke stillet nogen som helst andre kauteler op om, hvad udvalget skal give indstilling om, end lige netop, om udgifterne vil overstige eller være mindre end de fordele, der er ved forslaget rent landbrugsmæssigt. Det er en uhyre snæver vurdering, men ikke desto mindre kan resultatet blive, at lodsejere, som på en del af de arealer, det drejer sig om, har helt andre landbrugsmæssige interesser, må se, at deres arealer bliver ind-